

OBSAH.

	Strana
Úvod	3
I. Původ pojmenování našich rostlin, bylin, keřů a stromů (výklad jmen, etymologie)	5
1. Jména rostlin dle nápadných vlastností: zevnějšku, dle zbarvení, zvláště dle jednotlivých ústrojí (kořene, stonku, listů, květu atd.)	6
2. Jména rostlin dle upotřebení jako potravy, jako léku, v průmyslu jako barviva, jako pletiva atd.	7
3. Jména rostlin dle stanoviště: pole, lada atd.; dle půdy; dle vody (řeka, potok)	7
4. Jména rostlin vzatá z ostatních bratrských slovanských řečí (z ruštiny, z polštiny, z chorvatšiny, ze slovenštiny, srbsko-lužičtiny atd.)	7
5. Jména rostlin dle místa (země, krajiny)	8
6. Jména rostlin, pojmenování ku poctě zasloužilých mužů (vynikajících botaniků a jiných mužů)	8
7. Jména rostlin povstalá z komolením z jiných cizích řečí (z latiny, z němčiny, z vlaštiny atd.)	8
Soupis jmen rostlin v abecedním pořadu (výklad jmen, etymologie)	9
II. Vývoj rostlin (přehledně) zejména stromů a keřů v dobách geologických	46
Původ života	46
Názor o věčnosti	46
Prvoplození čili samoplození (abiogenese, generatio spontanea)	47
Pralátka	48
Kolébka života v hlubinách oceanu	48
Vývoj pozvolný	49
Vývoj náhlý — mutace	49
Mutace postupná (progresivní)	49
Mutace zpětná (regresivní)	49
Plasma	49
Blána	49
Jádro buněčné (nucleus)	49
Buňka (cellula)	49
Buňky volné (shluky, kolonie). — Organismy jednobuněčné	49, 51
Buňky souvislé (dělba práce). — Organismy mnohobuněčné	50, 51
Přehled vývoje těla organického (buňky)	51
Prvě stopy zkamenělin rostlinných	52

Postupný vývoj rostlin:

I. Rostliny tajnosnubné (Cryptogamae): Rostliny tajnosnubné buněčné (Cryptogamae cellulares).	
1. Rostliny nejnižší: houby (Fungi): bakterie v algonkium	49, 52, 72, 81, 83
2. Rostliny nižší: řasy (Algae): Girvanella, Vermiporella a Palaeoporella v siluru	52, 73, 81, 84
3. Mechy v siluru	83
Rostliny tajnosnubné cévnaté (Cryptogamae vasculares)	
Rostliny vyšší:	
4. Kapradě: Hostimella v devonu	53, 73, 81, 84
5. Plavuně: Sigillaria v siluru	53, 73, 81, 84
6. Přesličky: Anularia v siluru	53, 73, 81, 84
II. Rostliny jevnosnubné (Phanerogamae) v devonu	55, 75, 84
7—1 Nahosemenné (Gymnospermae): Barrandeina v devonu	55, 75, 84
Cykasovité (Cycadeae): v devonu	55, 75, 84
Jehličnaté (Coniferae): Psilophyton v devonu	55, 75, 84
Vlastní jehličnaté — jedlovité (Abietineae) ve křídě	56
Prvé objevení borovice (Pinus) v juře	56, 75
Prvé objevení smrku (Picea) ve křídě	57, 76
Prvé objevení jedlí (Abies) ve křídě	57, 76
Prvé objevení modřínu (Larix) v miocénu	57
8—2. Krytosemenné (Angiospermae) ve křídě spodní	57, 76
9—a) Jednoděložné (Monocotyledones) ve křídě svrchní .	57, 78, 85
Palmy ve křídě svrchní	59
10—b) Dvojděložné (Dicotyledones) ve křídě spodní .	57, 77, 78, 85
Prvé objevení vrb (Salix) ve křídě spodní	57, 59, 85
Prvé objevení dubů (Quercus) ve křídě spodní	58, 85
Prvé objevení topolů (Populus) ve křídě spodní	59, 85
Prvé objevení buků (Fagus) ve křídě svrchní	58
Prvé objevení javorů (Acer) ve křídě svrchní	58
Prvé objevení olší (Alnus) ve křídě svrchní	59
Prvé objevení habrů (Carpinus) v eocénu (tertier)	58
Prvé objevení jilmů (Ulmus) v eocénu (tertier)	59
Prvé objevení bříz (Betula) v eocénu (tertier)	58
Prvé objevení jasanů (Fraxinus) v oligocenu	58
Prvé objevení lip (Tilia) v oligocenu (tertier)	59
Největší rozvoj dvou- a jednoděložných v miocenu (tertier)	60
Biogenie rostlin (dějiny rodu rostlin)	62
Biogenie živočichů (dějiny rodu zvířat)	62
Atavismus	62
Přehled poměrné možnosti skupin útvavních	64
Soupis nálezů rostlin fosilních	65
Přehled rostlinného vývoje	72
Přehledný vývoj rostlinstva vůbec	80
Postupný vývoj rostlin dle hlavních skupin	81

	Strana
Postupný vývoj rostlin (dřevin) dle rodů u nás rostoucích	82
Porovnání vývoje rostlin a květeny (flory) s vývojem zvířat a zvířeny (fauny)*)	83, 92
III. Stěhování rostlin , zejména stromů a keřů v dobách geologických	93
Stěhování rostlin od severu k jihu v době ledové	94
Stěhování rostlin od jihu na sever po době ledové	95
IV. Postup vegetace , zejména lesních stromů a keřů v dobách geologických	96
1. Období dryasové	79, 89, 96, 106
2. Období březové — lesy listnaté	79, 89, 97, 106
3. Období borové — lesy jehličnaté	79, 89, 96, 106
4. Období dubové — lesy listnaté	79, 89, 99, 106
5. Období bukové — lesy listnaté	79, 89, 101, 106
Umělé rozšíření smrku	101
Postup vegetace lesní v dobách našich	102
Přehled postupu vegetace, zejména lesní	106
V. Střídání rostlin , zejména lesních stromů a keřů	107
Střídání lesů jehličnatých s lesy listnatými	107
Střídání smrku a jedle s bukem ve výšině, v horách	108
Střídání borovice s dubem v nížině, v rovinách	108
VI. Z dějin jednotlivých rostlin , zejména stromů a keřů	109
Jehličnaté	109
Listnaté	109
Soupis jednotlivých stromů a keřů v abecedním pořadu	110—139
VII. Původ (stáří) naší květeny	140
Staré druhy rostlin, druhy ustálené (monotypické)	140

*) Přechodní tvary u rostlin:

- — z tajnosnubných cévnatých k rostlinám jevnosnubným jest plavuňovitá vráneček (*Selaginella*) 54
- — z tajnosnubných cévnatých (kapradin) ku krytosemeným jsou *nahosemenné* 56
- — mezi *Sigillariacemi* a *Lycopodiacemi* jest *Lepidodendron* 54

(Rozpravy I. 64, 72; Morfologie 232)

Přechodní tvary u zvířat:

- — od bezpáteřnatých k páteřnatým jest *ryba*: kopinatec plžovitý (*Amphioxus lanceolatus*) žije při břehu Evropy a Ameriky.
- — mezi rybou a obojživelníkem jest *rybomlok*: bahník americký, bahník africký, bahník austrálský.
- — z obojživelníků k plazům jest *ještěr*: ještěr zrnitý (*Hatteria punctata*) žije jedině v Australii.
- — mezi plazy a ptáky jest *ptákoještěr* (*Archaeopterix*) v útvaru jurském, vyhynulý.
- — mezi plazy a ssavci jest *ptákopysk* (*Ornithorhynchus paradoxus*) žije v Australii.
- — mezi nižšími ssavci vejcorodými a vyššími ssavci jsou *vačnatí* v Australii. (Sborník I. 217—222).

	Strana
Mladé druhy rostlin, druhy neustálené	141
1. Rostliny severní — květena severní (arktická, boreální)	79, 141, 142
2. Rostliny tundry — květena tundrová	79, 141, 145
3. Rostliny vysokých hor neb alpinské — květena alpinská z doby ledové	141, 147
4. Rostliny stepní — květena stepní	79, 141, 166
5. Rostliny solimilovné — květena pontická neb černomořská	141, 169
6. Rostliny květen sousedních	141, 170
7. Rostliny zavlečené:	
a) cizím obilím a cizími semeny	141, 173
b) tažnými ptáky a ssavci	141, 174
c) zavlečení rostlin z botanických zahrad a květnic	141, 174
Soupis zavlečených rostlin v abecedním pořadu	175
VIII. Zeměpisné rozšíření rostlin v zemích českých	195
Kraje (Botanické kraje, provincie a okresy)	195
1. Provincie atlantická	195
2. Provincie subatlantická	196
3. Provincie sarmatská	196
4. Provincie subalpinská území lesního	196
5. Provincie středoevropská	197
6. Provincie stepní, východoevropská	197
7. Provincie karpatská	197
8. Provincie vysokohorská (alpinská)	197
Stanoviště:	198
1. ve vodách — <i>rostliny vodní</i>	199
2. na březích vod — <i>rostliny pobřežní</i>	199
3. v bažinách — <i>rostliny bahenní</i>	199
4. na rašelinách — <i>rostliny rašelinné</i>	200
5. na lukách a trávnících — <i>rostliny luční</i>	200
6. na polích a vzdělané půdě <i>rostliny polní</i>	201
7. na rumištích, v plotech a podle cest — <i>rostliny rumištění</i>	202
8. v lesích, hájích a stinných houštinách — <i>rostliny lesní</i>	203
9. na suchých, bezlesích, křovitých pahorcích, stráních, mezích — <i>rostliny pahorkové, chlumní</i>	203
10. v polohách horských — <i>rostliny horské, hor</i>	204
11. ve vyšších polohách pohraničních hor — <i>rostliny alpinské</i>	205
Rostliny v Krkonoších	206
Rostliny na Šumavě	297
Rostliny na Jeseníku	207
Rostliny v Karpatech	207
Hornina	208
Rostliny na jednotlivých horninách:	
na břidlici	208

	Strana
na čediči	208
na hadci (serpentině)	208
na pískovci	208
na rule	209
na svotu	208
na vápenci	208
na zinku	208
na znělci	208
na žule	209
Půda: <i>Rostliny půdostálé</i>	211
Půda písčitá — <i>Rostliny písčité</i>	211
Půda jílovitá — <i>Rostliny jílovité</i>	214
Půda hlinitá — <i>Rostliny hlinité</i>	214
Půda vápenitá — <i>Rostliny vápenité</i>	214
Půda pršlovitá — <i>Rostliny pršlovité</i>	216
1. Při prvém stupni tlení — <i>Rostliny pasečné</i>	216
2. Při druhém stupni tlení — <i>Rostliny hajní</i>	212
3. Při třetím stupni tlení — <i>Rostliny pršlovité vlastní</i>	217
Bažiny — <i>rostliny bažinné</i>	220
Rašeliny — <i>rostliny rašelinné</i>	222
IX. Květ	224
Opýlení pomocí větru (anemophilní)	224
Okvětí a obaly	224
Opýlení pomocí hmyzu (entomophilní)	224
1. Barva květů	224
Barva bílá	226
Barva černá	226
Barva červená	226
Barva hnědá	226
Barva modrá	227
Barva šedá	227
Barva zelená	227
Barva žlutá a pomerančová	227
Rozšíření jednotlivých barev květů na zemi	227
Ustálení barev květů	228
Měnění, zvrhování se barev květů	228
Závislost jednotlivých barev na stanovisku (půdě)	231
2. Vůně květu	232
Pronikání vůně květu	232
Jemná vůně květu v noci	232
3. Doba květu (kvetení)	233
Kvetení rostlin na jaře	233
Kvetení rostlin v létě	233
Kvetení rostlin v ranních hodinách	233
Kvetení rostlin ve večerních hodinách	234
Přehled kvetení dle různých dob (měsíců)	234
Největší rozkvět (kvetení) rostlin	234

	Strana
X. Vzrůst rostlin, zejména stromů a keřů	236
1. Výška rostlin	236
Obrovité (vysoké) rostliny (stromy)	236
Výška našich stromů	236
Výška 40—50—60 i více metrů	236
Výška 30 i více metrů	236
Výška 20 i více metrů	236
Výška 10 i více metrů	236
2. Tloušťka (obvod) rostlin	245
Obrovité (tlusté) rostliny (stromy)	245
Soupis stromů (velikánů) dle tloušťky jednotlivých druhů v zemích Českých (v abecedním pořadí)	245
3. Stáří rostlin (stromů a keřů)	281
Stáří našich stromů:	282
2000 a více let	284
1000 a více let	284
900 a více let	286
800 a více let	286
700 a více let	286
600 a více let	286
500 a více let	286
400 a více let	288
300 a více let	288
200 a více let	288
100 a více let	291
Zjištěné stáří starých stromů (přehled)	292
Grafické znázornění zjištěného stáří a změřené síly starých stromů v zemích českoslovanských	294
4. Rostliny, zejména stromy a keře s podivným vzrůstem	295
XI. Rostliny a světlo	297
Působení světla na rostliny	297
Mírné světlo	297
Silné světlo	297
Světlo příčinou barevnosti květů	298
Účinek světla na zeleně	298
Květena osvětlená	216
Rostliny ve světle rostoucí	199—202, 216, 298
Květena zastíněná	203, 298
Rostliny v polostínu rostoucí (hajní)	217, 299
Rostliny ve stínu rostoucí (lesní)	217, 300
XII. Rostliny a teplo	301
Působení tepla na rostliny	301
Prameny a písemnictví (literatura)	304

